

શુકર

મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

રાહે અમલ હિન્દી સે લિપ્યાન્તરણ કિયા હે.

‘નોટ:- હદીષ કી રિવાયત કા ખુલાસા હૈ.’

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

શુકર કી હકીકત યે હે કી આદમી સોચતા હે કી અલ્લાહ ને મેરે સાથ યે મામલા કિયા કી દુનિયા મે આને સે પહલે પેટ કી અંધેરિયોં મે હવા ઔર ગિજા પહુંચાઈ. ફિર જબ દુનિયા મે આયા તો ઉસને મેરી પરવરિશ કે ક્યા ક્યા ઇન્તેજામાત કિયે મે બિલ્કુલ લાચાર ઔર બેબસ થા જુબાન થી ન હાથ પૈર થે ફિર મેરે રબ ને મુઝે પાલા પોસા મેરે જિસ્મ કો તાકત દી સોચને સમઝને ઔર બોલને કી કુવ્વત દી, ફિર આસમાન વ જમીન કી પૂરી મશીન મેરે લિયે હર વકત ચલા રહા હે તાકી મુઝે ખુરાક ઔર હવા મિલે. એક તરફ અપની લાચારિયાં ઔર કમજોરિયાં દેખતા હે ઔર દૂસરી તરફ અલ્લાહ કી રહમત કી યે બારિશ દેખતા હે તો ઉસકે દિલ મે અપને મુહસિન કી મુહબ્બત જાગ ઉઠતી હે, તબ ઉસકી જુબાન પર ઉસકી તારીફ કા કલમા જારી હોતા હે ઔર

જિસ્મ કી સારી તાકતેં માલિક કો ખુશ કરને ઔર ઉસકી ખુશી કી રાહ મે દૌડને કે લિયે વક્ફ હો જાતી હે. ઇસી કૈફિયત ઔર જજ્બે કા નામ શુકર વ હમ્દ હે ઔર યે તમામ ભલાઈયોં કી જાન હે. ઇસી જજ્બે કો જિન્દા કરને ઔર ઉભારને કે લિયે કિતાબે ઔર રસૂલ આતે રહે હે ઔર ઇસી જજ્બે કો ખત્મ કરના શૈતાન કી અસલી મુહિમ (જંગ) હે. (દેખિયે સૂરહ આરાફ રૂકૂ 2). શુકર કા જજ્બા જબ આદમી કે દિલ મે જાગ ઉઠતા હે તો ઉસકી જિન્દગી બન્દગી કી રાહ પર લગ જાતી હે.

1} અબુ દાઉદ, રાવી હજરત મુઆજ બિન અનસ રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કી જો શખ્સ ખાના ખાયે ઔર ફિર યે કહે શુકર હે અલ્લાહ કા, જિસને મુઝે યે ખાના દિયા બગૈર મેરી અપની તદબીર ઔર તાકત કે તો ઉસસે જો ગુનાહ પહલે હો ચુકે હે માફ હો જાયેંગે.

2} અબુ દાઉદ, રાવી હજરત અબૂ સઈદ ખુદરી રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ કોઈ નયા કપડા પહનતે, અમામા, કુર્તા યા ચાદર તો ઉસકા નામ લેકર ફરમાતે ઐ અલ્લાહ તેરા શુકર હે તૂને મુઝે યે પહનાયા મે તુઝસે ઇસ કે

ખૈર કા તલબગાર હૂં ઔર જિસ ગર્જ સે યે બનાયા ગયા હે ઉસકે બેહતર પહલૂ કા તલબગાર હૂં ઔર મે તેરી પનાહ મે અપને આપકો દેતા હૂં ઇસ કપડે કી બુરાઈ સે, ઔર ઉસ મકસદ કે બુરે પહલૂ સે જિસકે લિયે યે બનાયા ગયા હે.

3} અબુ દાઉદ, રાવી હજરત અલી બિન રબીઆ રદી.
ખુલાસા- મેને હજરત અલી બિન અબી તાલિબ (રદી) કો દેખા કી ઉનકે પાસ સવારી કા જાનવર લાયા ગયા તો રકાબ મે પાંવ રખતે વકત ફરમાયા "અલ્લાહ કે નામ સે" ફિર જબ ઉસકી પીઠ પર જમ કર બૈઠ ગયે તો ફરમાયા કી અલ્લાહ કા શુકર હે જિસને હમારે કાબૂ મે ઇસકો દિયા, હમ અપની તાકત કે બલ પર ઇસે કાબૂ મે નહીં લા સકતે થે. ઔર હમ અપને રબ કે પાસ પલટ કર જાને વાલે હે.

4} બુખારી, રાવી હજરત હૂજેફા રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ જબ રાત કો સોને કે લિયે લેટતે તો અપના હાથ રૂખસાર (ગાલ) કે નીચે રખતે ઔર ફરમાતે ઐ અલ્લાહ મે તેરે નામ કે સાથ મરતા હૂં ઔર જિન્દા હોતા હૂં ઔર જબ જાગતે તો યે ફરમાતે થે કી શુકર હે અલ્લાહ

કા કી ઉસને હમે જિન્દા કિયા મૌત દેને કે બાદ ઔર હમકો ફિર જીકર ઉસકે પાસ જાના હે.

5} મુસ્લીમ, રાવી હજરત અબૂ સઈદ ખુદરી રદી.
ખુલાસા- મુઆવિયા (રદી) ને બતાયા કી એક દિન રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઘર સે નિકલ કર આયે તો દેખા કી કુછ લોગ હલ્કા બનાયે હુવે બૈઠે હે આપ ﷺ ને પૂછા કી સાથિયો તુમ યહાં ક્યોં બૈઠે હો ઔર ક્યા કર રહે હો? ઉન્હોં ને કહા કી હમ યહાં બૈઠ કર અલ્લાહ કો યાદ કર રહે હે, ઉસકે એહસાનાત જો ઉસને હમ પર કિયે હમ ઉસે યાદ કર રહે હે, હમ ઉસ એહસાન કો યાદ કર રહે હે કી અલ્લાહ ને હમારે પાસ અપના દીન ભેજા ઔર હમે ઈમાન લાને કી તૌફીક દી ઔર હમકો સીધા રાસ્તા દિખાયા.

6} તીર્મેઝી, રાવી હજરત અબૂ મૂસા અશઅરી રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કી જબ કિસી બન્દે કી કોઈ ઔલાદ મરતી હે તો અલ્લાહ તઆલા અપને ફરિશ્તોં સે પૂછતા હે ક્યા તુમને મેરે બન્દે કી ઔલાદ કી જાન કબ્જ કર લી? વો કહતે હે હાં, ફિર વો ઉનસે પૂછતા હે તુમને ઉસકે

જિગર કે ટુકડે કી જાન કબ્જ કર લી? વો કહતે હે હાં, ફિર વો ઉનસે પૂછતા હે કી મેરે બન્દે ને ક્યા કહા? વો કહતે હે ઇસ મુસીબત પર ઉસને તેરી તારીફ કી ઔર ઇન્ના લિલ્લાહિ વ ઇન્ના ઇલૈહિ રાજિઉન કહા, તબ અલ્લાહ કહતા હે મેરે ઇસ બન્દે કે લિયે જન્નત મે એક ઘર બનાઓ ઔર ઉસકા નામ બૈતુલ-હમ્દ (શુકર કા ઘર) રખો.

7} મુસ્લીમ, રાવી હજરત સુહેબ રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કી મોમિન કી હાલત ભી અજબ હોતી હે, વો જિસ હાલ મે ભી હોતા હે ઉસસે ખૈર ઔર ભલાઈ હી સમેટતા હે, ઔર યે ખુશનસીબી મોમિન કે સિવા કિસી કો નહીં હાસિલ હે, અગર વો તંગદસ્તી, બીમારી ઔર દુખ કી હાલત મે હોતા હે તો સબર કરતા હે, ઔર જબ વો કુશદગી કી હાલત મે હોતા હે તો શુકર કરતા હે ઔર યે દોનોં હાલતેં ઉસકે લિયે ભલાઈ કા સબબ બનતી હે.

8} મુસ્લીમ, રાવી હજરત અબૂ હૂરેરા રદી.
ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કી વો લોગ કી જો તુમસે

માલ વ દૌલત ઔર દુનિયાવી શાન વ શૌકત મે કમ દર્જે કે હે ઉનકી તરફ દેખો (તો તુમ્હારે અન્દર શુકર કા જજ્બા પૈદા હોગા) ઔર ઉન લોગોં કી તરફ ન દેખો જો તુમસે માલ વ દૌલત મે ઔર દુનિયાવી સાજ વ સામાન મે બઢે હુવે હે તાકિ જો નેમતેં તુમ્હેં ઇસ વકત મિલી હુઈ હે વો તુમ્હારી નિગાહ મે હકીર (કમતર) ન હો વર્ના ખુદા કી નાશુક્રી કા જજ્બા ઉભર આયેગા.